

¹М.Е.Елтаева, ¹А.Ж. Чилдибаева, ¹А.Т. Куатбаев, ²Н.К. Аралбай, ¹С.Т. Назарбекова, ³Т.С. Ибрагимов, ³Р.У. Мамыкова

Қазақстан флорасындағы қымыздық - *Rumex L.* туысының түрлік анықтағыш кілттері

Берілген мақалада Қазақстан флорасындағы қымыздық - *Rumex L.* туысының түрлік анықтағыш кілттері қазақ тілінде берілген. *Rumex L.* туысының Торғай қ. - *R. acetosella L.*, Сиырқұйрық, пирамида қ. - *R. thyrsiflorus Fingerh.*, Қымыздықдәрі, кәдімгі қ. - *R. acetosa L.*, Аройжапырақ қ. - *R. arifolius All.*, Маршал қ. - *R. marschallianus Rchb.*, Орыс қ. - *R. rossicus Murb.*, Теңіз қ. - *R. maritimus L.*, Галачи қ. - *R. halaczii Rech.*, Украин қ. - *R. ucranicus Fisch.*, Жалған қ. - *R. pseudonatronatus Borb.*, Таспа жапырақ қ. - *R. stenophyllus Ledeb.*, Комаров қ. - *R. komarovii Schischk. et Serg.*, Бұйра қ. - *R. crispus L.*, Ұзын жапырақ қ. - *R. longifolius DC.*, Памир қ. - *R. pamiricus Rech. F.*, Фишер қ. - *R. fischeri Rchb.*, Ам құлақ, жылы қ. - *R. confertus Willd.*, Рехингер қ. - *R. rechingerianus Losinsk.*, Паульсен қ. - *R. paulsenianus Rech. F.*, Су қ. - *R. aquaticus L.*, Сирия қ. - *R. syriacus Meissn.*, Тянь-Шань қ. - *R. tianschanicus Losinsk.*, Шумақты қ. - *R. conglomeratus Murr.* 23 түрінің анықтағыш кілттері жасалды.

Кілтті сөздер: жапырақ формалары, тамыр жапырақтар, кіндік тамыр, гүл серігі, тамақтық, дәрілік, мал азықтық өсімдіктер, арамшөп.

М.Е.Елтаева, А.Ж. Чилдибаева, А.Т. Куатбаев, Н.К. Аралбай, С.Т. Назарбекова, Т.С. Ибрагимов, Р.У. Мамыкова

Ключи определения видов рода щавели (*Rumex L.*) флоры Казахстана

В данной статье приведены видовые ключи определения рода щавели (*Rumex L.*) в соответствии с современной таксономической системой на казахском языке. Составлены ключи для определения 23 видов рода щавель (*Rumex L.*): *R. acetosella L.* - Щ. воробыный, *R. thyrsiflorus Fingerh.* - Щ. пирамидальный, *R. acetosa L.* - Щ. обыкновенный, *R. arifolius All.* - Щ. аройниколистный, *R. marschallianus Rchb.* - Щ. маршалловский, *R. rossicus Murb.* - Щ. русский, *R. maritimus L.* - Щ. морской, *R. halaczii Rech.* - Щ. Галачи, *R. ucranicus Fisch.* - Щ. украинский, *R. pseudonatronatus Borb.* - Щ. ложносолончаковый, *R. stenophyllus Ledeb.* - Щ. узколистный, *R. komarovii Schischk. et Serg.* - Щ. Комарова, *R. crispus L.* - Щ. курчавый, *R. longifolius DC.* - Щ. длиннолистный, *R. pamiricus Rech. F.* - Щ. памирский, *R. fischeri Rchb.* - Щ. Фишера, *R. confertus Willd.* - Щ. конский, *R. rechingerianus Losinsk.* - Щ. Рехингеровский, *R. paulsenianus Rech. F.* - Щ. Паульсеновский, *R. aquaticus L.* - Щ. водяной, *R. syriacus Meissn.* - Щ. сирийский, *R. tianschanicus Losinsk.* - Щ. тяньшанский, *R. conglomeratus Murr.* - Щ. клубковатый.

Ключевые слова: формы листьев, прикорневые листья, корень стержневой, околоцветник, пищевые, лекарственные, кормовые, сорные растения.

М.Е.Елтаева, А.Ж. Чилдибаева, А.Т. Куатбаев, Н.К. Аралбай, С.Т. Назарбекова, Т.С. Ибрагимов, Р.У. Мамыкова

These keys have for determine of species of *Rumex L.* by floras of Kazakhstan

Species keys of determinant of genus by *Rumex L.* according to modern taxonomic system in the Kazakh language are given in this article. A key for determining the 23 species of *Rumex L.*: *R. acetosella L.*, *R. thyrsiflorus Fingerh.*, *R. acetosa L.*, *R. arifolius All.*, *R. marschallianus Rchb.*, *R. rossicus Murb.*, *R. maritimus L.*, *R. halaczii Rech.*, *R. ucranicus Fisch.*, *R. pseudonatronatus Borb.*, *R. stenophyllus Ledeb.*, *R. komarovii Schischk. et Serg.*, *R. crispus L.*, *R. longifolius DC.*, *R. pamiricus Rech. F.*, *R. fischeri Rchb.*, *R. confertus Willd.*, *R. rechingerianus Losinsk.*, *R. paulsenianus Rech. F.*, *R. aquaticus L.*, *R. syriacus Meissn.*, *R. tianschanicus Losinsk.*, *R. conglomeratus Murr.*

Keywords: leaf shape, radical leaves, taproot, perianth, food plants, medicinal plants, fodder plants, weed plant.